

ABONAMENTUL:

Pe un an . . . 160 Lei
Pe jumătate
de an . . . 80 Lei
Exemplarul . . . 3 Lei

ROMÂNUL

ORGAN AL PARTIDULUI NAȚIONAL-ȚĂRĂNESC ARAD

REDACTIA
și
ADMINISTRAȚIA
ARAD
Strada Horia No. 2.
(Clubul Partidului
Național Țărănesc)

Officialitatea arădană în ajutorul industriei și comerțului

Sub titlul acesta ziarul „Vestul” scrie: Am făgăduit că vom reveni asupra ajutorului acordat de către officialitatea arădană, industriei și comerțului românesc din această regiune. Un astfel de ajutor, era absolut necesar, cu atât mai mult, cu cât industria și comerțul românesc, păreau aproape inexistente cu câțiva ani în urmă. Mulțumită însă conducerii, în ultimul timp, progresul apare astăzi destul de vizibil, — dovadă reușita expoziției colective despre cari am vorbit în numărul de ieri. Prima școală unde sprijinul oficial a fost reclamat de urgență, a fost aceea de arte și meserii. Aici lipsa aproape totală de ateliere spațioase; a făcut ca totul să lăncezească o vreme destul de îndelungată. A se mai vorbi și despre reaua administrare, din anii trecuți, ar trebui să facem și personalități, ori nu intenționăm așa ceva. Acestei școle, atât prefectura de județ, cât și municipiul i-a acordat o subvenție, înscrisă în buget, de 800.000 lei, care va servi la mătirea atelierelor și înzestrarea lor cu sculele necesare. Mulțumită acestei subvenții suntem siguri, că școala de arte și meserii se va putea prezenta în viitoarea expoziție cu o și mai bogată colecție de lucrări artistice.

O altă subvenție onorabilă este aceea de 2.000.000 lei pe care acordată școlii superioare de comerț, pentru cumpărarea imobilului internatului acestei școle, care imobil a aparținut comercianților și meseriașilor maghiari din Arad. Numai aceste două fapte mărețe, ne îndruesc u spune, că actiunea conducere arădană a știut să pișe adevăratul plus a viitoarei vieți economico-sociale, din aceste tinuturi dându-i îndrumarea așteaptă de cei interesați,

COR.

Examenul de bacalaureat la Arad.

Ce s'a ținut săptămâna aceasta în localul liceului „Moise Nicoară” Arad. S'au înscris în total — împreună cu elevii din Salonta — 126. Dintre aceștia la examenul înscris, s'au prezentat 111, și au trecut 97. Deci au trecut, întreaga cl. VII. dela lic. Moise Nicoară și dela liceul de fete Gh. Birta. Rezultat nemai văzut în Arad. La examenul oral, au reușit — până azi, când ncheem ziarul — cam 65—70%.

Ca și altădată, liceul Moise Nicoară dat rezultatul cel mai bun.

Flecarea tinăr Român cu credință către Patrie, Tron și Partidul N.-țărănesc înfră în voia volnicilor.

„Citiți și răspândiți

„Românul”

Tinerimea.

Intâi o precizare: Tineri nu sunt numai cei cu ani puțini. Sunt o oameni cu ani mulți și cu sufletul tiner, plini de curaj și porniți pe fapte mari.

Avem Rege. E tiner și a venit tinereste pe tronul înaintașilor Săi. Țara s'a strâns în jurul său. Țara e tineră, iubește tineretea. Niciodată nu scapă ocazia de a și o manifesta. Bucuria a fost mare.

Și cu toate aceste, în mijlocul bucuriei generale s'a găsit un bătrân cu câteva unelte inconștiente, care a voit să se pună de-a curmezișul în calea voinței unanime a țării. Nu i-a reușit. Și Vintilă Brătianu — de el e vorba — înconjurat de câțiva credincioși bătrâni cu un picior în groapă, s'au trezit singurii reprezentanți ai partidului liberal. Tinerimea, care e una singură fără deosebire politică, s'a strâns voinicește în jurul dlui Gheorghe Brătianu, și au pornit tinerii liberali să aducă Regelui recunoștința și omagiul, iar mai târziu să se pună la dispoziția M. Sale.

Acum, când Vintilă Brătianu a rămas singur în partid — dl Duca și ceilalți nu socotesc mare lucru — s'a gândit, că totuși ar fi mai bine dacă ar relua și el legăturile cu Palatul, recunoscând prin aceasta anularea actu-

lui dela 4 Ianuarie, care-i era așa de scump în ultimul timp.

Cum va fi primit Vintilă de Rege, nu știm și nici nu ne interesează. E însă interesant de însemnat atitudinea acestui domn, care-și zice om politic. Ani de-a rândul a combătut, a persecutat, a amenințat pe toți acei cari sperau în restabilirea ordinii constituționale. Când, în fine, lucrul s'a făcut, acest domn, a declarat că urcarea pe tron a M. S. Regelui e o aventură primejdioasă pentru țară și în consecință va fi dușmanul acestei domnii. Acum când partidul liberal se rezumă la dsa, văzând că osul iubit al dsale — guvernarea — se îndepărtează mereu, s'a răzgândit deodată și hai să fac și eu declarație de supunere Regelui. Poate cade ceva. Să fie liniștit Vintilă, nu va cădea nimic.

Am văzut: Tinerii din întreaga țară au pornit vijelios în jurul Regelui tiner, și mult așteptat, pentru care mulți se rugau în taină. Bătrâni cu gândul la răsplată se îndreaptă și ei în acelaș sens.

Așa a fost întotdeauna: tinerii cu idealul și greul luptei, bătrânii cu răsplata și odihna. Astăzi, lucrurile încep să se schimbe, „inversându-se”.

Simion Miclea.

Scăderea taxelor de export la cereale.

Taxele de export la cereale au fost scăzute în modul următor:

Grâu și secară de la 2800 lei la 1000 lei la vagon.

Porumb și ovăz de la 2800 lei la 1400 lei la vagon.

Orz și orzaică de la 2800 lei la nimic.

Știrea va fi de sigur primită cu mare bucurie atât de agricultori cât și de lumea cealaltă. De agricultori fiind că vor putea prinde mai mult pe produsele lor, de ceilalți fiind că atunci când agricultorii își vând grâuele se fac afaceri și toată lumea câștigă.

Taxele de export pe grâne fusese puse la început ca măsură de apărare în contra infometării, atunci când strei nătatea ar fi vrut să ne ia tot grâul și n'ar mai fi lăsat nimic pentru hrana populației noastre. Dar această stare de lucruri a trecut de mult și taxele de export sau schimbat din taxe de apărare în taxe fiscale. Cel ce exporta grâue platea în realitate un bir de 2800 lei la vagon. La porumb de pildă

socotând 22.000 lei prețul vagonului, birul era de 13 la sută și acest 13 la sută se lua nu din câștig ci din valoarea mărfii. Ceva maimult, birul era plătit și de agricultorul cari-și vindea marfa în țară nu numai de cel ce exporta. Diferența era numai, că pe când acesta din urmă plătea birul în folosul statului, cel care și trecea marfa în țară plătea birul în folosul cumpărătorului mărfii, în special al morarilor și brutărilor, de oare ce am văzut că pâinea nu și-e micșorat prețul de măsură scăderilor. la grâu. Guvernul a luat cum se zice taurul de coarne: în pline greutatea de echilibrare a bugetului o parte din taxe le-a suprimat, altă parte le-a redus până la o treime. Negreșit golul produs în casa statului prin aceste suprimări va trebui umplut de alt undeva. De o cam dată s'a luat măsuri pentru sporirea unor taxe de consumație. Să nădăjduim, că măsurile guvernului vor da rezultatul dorit și că peste puțin timp acesta va putea suprima de tot taxele de export.

Scântei...

Apelez!

Un român, băuit c'ar fi fost părtaș la săvârșirea unei neleginiri mari, a fost dus înaintea legii.

Aici dovedindu-se că e nevinovat, e iberat, însă judecătorul, înainte de a-i da drumul, îl întreabă:

Mai ai ceva de spus?

Vezi bine, că mai am, răspunse românul.

Ce?

Apelez!

Pentru ce? întreabă judecătorul mirat, n-ai căpătat nici o pedeapsă.

Tot atâta! zise românul, vreau să vadă și domnii ăia mari, că io-s om de omenie!

Cremene.

Noul cinematograful de vară.

Primăria municipiului Arad a deschis de curînd noul cinematograful de vară în acei liber, alipit cinematografului „Central”.

Grădina așa cum se înfățișază, este o dovadă mai mult, că faimoasa neputință a autorităților de a gospodări ceva nu există de cât atunci când lipsește sufletul și că din contra, atunci când în fruntea autorității stă cineva, care știe ce vrea și pune inimă, acela e în stare să realizeze ceea ce nu au putut realiza particularii.

Noul cinematograful de vară este o adevărată podoabă a orașului. Instalat alături de sala „Central”, îngăduie ca în caz de ploaie lumea să treacă în sală. Clădirea de la intrare foarte isbutită în stil modern conține casele de bilete, poarta de intrare, bufetele și la etaj cabinele operatorului. Orânduirea scaunelor în loj și staluri e făcută cu cu mult gust. De asemeni întregul mobilier văpsit cu ripolin face un efect cât se poate de plăcut. Jur în prejur terase de plimbare în pauze, între șirurile de scaune și loji poteci largi și numeroase măresc și mai mult plăcere spectatorilor. Am lăsat la urmă luminile și florile, cari într'adevăr dau grădicii un aspect feeric.

Grădina merită să fie văzută pentru ea singură. Dl. Primar Luțai, iniciatorul și aminatorul, pe cum și Dl. Arhitect Rafiroiu autorul planurilor pot fi mulțumiți de opera, ce au realizat.

Un elev român premiat în Franța.

Aflăm dela corespondentul nostru că tinărul Țiucra elev la Școala Națională Superioară de arte frumoasă din Paris participând cu alții 125 concurenți la concursul general de desen. A fost premiat al șaselea între cei 20 reușiți. D. Țiucra este originar din județul nostru, din familie săracă, și avem toată nedejdea că va dovedi rezultate cari desigur că nu vor fi numai spre cinstea lui. Semnele de până acum abea de un an ne îndritul să legăm de persoana tinerului Țiucra multă nedejde după acest frumos rezultat din urmă, pentru care îl felicităm călduros și dorim să-i sârvească ca adevărată încurajare.

— p. —

BULETINUL AGRICOL

al Camerei de Agricultură a Județului Arad

Prețul cerealelor pe piața din Arad în ultimele zile.

Grâu	Lei 410.—420.—	per 100. kg.
Orz	„ 210.—220.—	„ „ „
Ovăș	„ 220.—230.—	„ „ „
Porumb	„ 220.—240.—	„ „ „

Prețul vitelor pe piața din Arad în ultimele zile.

Părechea de cai	Lei 12—20000.—
„ „ boi	„ 15—20000.—
„ „ porci	„ 2—2400.—
Vacă	„ 6—8000.—

Starea câmpului.

Secerișul în deplină curgere peste întreg Județul. Ovesele sunt slabe. Porumburile sunt neuniforme, din cauza timpului cam recoros ce a fost după însemnare timp destul de îndelungat. Direcțiunea Camerei.

Pentru valorificarea recoltei noastre de cereale.

Circulara trimisă de Uniunea Camerelor de Agricultură către Camere. De ce sunt depreciate cerealele noastre în străinătate. Ce măsuri trebuie luate. Uniunea Camerelor de Agricultură a trimis ieri Președinților Camerelor de Agricultură o circulară în vederea măsurilor ce trebuie luate pentru rezolvirea crizei prețurilor la cereale. Estragam din acest circular următoarele pasagi:

Bogata recolta de paioase.

Criza de producție specifică țării noastre în urma războiului și improprietății, pare a fi rezolvată favorabil anul acesta, — dar numai anul acesta și numai pentru paioase, — prin condițiile climatice excepționale de favorabile, datorită cărora, cultura paioșelor în general și a grâului în special, anunță a da în toată țara o recoltă destul de bogată.

Dacă în felul acesta criza de producție la paioase este rezolvată favorabil anul acesta, ne rămâne de soluționat criza de valorificare sau criza prețurilor la produsele agricole în general și la paioase în special.

O problemă vitală.

În adevăr criza prețurilor la produsele agricole, reprezintă pentru țara noastră în special o problemă vitală, la a cărei rezolvire, Camerele de agricultură sunt achemate și trebuie să contribuie prin toate mijloacele posibile. Această criză cu efect mondial, datorită pe de o parte supraproducției, iar pe de altă parte sub consumației generale, se agravează în țara noastră prin existența diferitelor măsuri apăsătoare și condiții anormale ca: taxe de export, tarif de transport prea urcât, lipsă de credit etc., dar în special prin lipsa aproape completă de desfacere, de plasare, de căutare pe piețele străine, a produselor noastre agricole.

De ce sunt depreciate cerealele noastre.

Această lipsă de căutare a cerealelor noastre în general și a grâului în special, s-a manifestat și s-a accentuat din ce în ce mai mult după război, din cauza felului neîngrijit și a lipsei de organizare a desfacerii acestor produse. Produsele noastre agricole în general s-au prezentat și se prezintă spre vânzare — atât în interior cât și la export — pe de o parte necurețite, neconditionate, pline de tot felul de impurități, praf, pământ, semănță de buruieni, mărură, tăciune etc., iar pe de altă parte neuniforme, neclasate, nestandardizate, pe tipuri pe soiuri și pe calități (greutăți Hectolitriche). Acestea sunt cauzele care au contribuit la distrugerea bunului renume, a faimei mondiale a produselor noastre, a grâului nostru, dinainte de război.

Datoria camerelor de agricultură.

Pentru înlăturarea cauzelor arătate, Camerele de agricultură trebuie să acționeze cu concursul efectiv al organelor de specialitate, și al serviciului agricol județean, cum și al autorităților locale respective, prin măsuri, care se duc la rezultate practice și sigure. Indicăm unele din măsurile ce se pot lua:

Curețirea culturilor de amestecurile ce conțin; secara din grâu, orzul din ovăș, ovășul din orz etc.

Stringerea recoltelor de paioase după secere în girezi și treeratul pe cât posibil numai cu mașina.

Curețirea grânelor, oarzelor, oveselor, etc., la timpul treeratul prin utilizarea mașinilor de vânturat și trioarelor.

Astfel de mașini nu trebuie să lipsească de pe nici o arie, mai ales acolo unde se treeră cu caii.

Curețirea produselor destinate vânzării. Până la organizarea vânzării și până la aplicarea legii standardizării cerealelor, Camerele de agricultură în înțelegere și în colaborarea cu Camerele de Comerț pot lua măsuri care să contribuie la prezentarea micilor cultivatori în oboarelor de cereale cu produsele lor.

Procurarea de seminte selecționate.

În afară și până la procurarea de seminte selecționate — cu calități deosebite, rezistente și cu producție mare, care în țara noastră se găsesc în cantități și neexperimentate în deajuns în diferite regiuni ale țării, cu sol și climă variată — Camerele de agricultură trebuie să desfășoare o intensă activitate înlesnind sâtenilor procurarea de seminte bune, alese grele și cât mai uniforme, produse în regiunea respectivă.

În acest scop trebuie vizitate culturile din județ, regiune cu regiune, în timpul când spicul dă în copt și se va nota lanurile cele mai frumoase atât din punct de vedere morfologic cât și din punct de vedere fiziologic.

Recolta lanurilor alese, va servi la înlocuirea prin schimbarea cu concursul Camerei agricole, a semințelor amestecate și degenerate ale cultivatorilor mici, din acea regiune.

Îngrijirea seminței în vederea semănatului: trieratul și sulfatul.

Prin acestea măsuri unite cu o lucrare mai bună a pământului și cu o însemnare mai îngrijită (cu mașina în rânduri) sub indemnul, sfatul și ajutorul Camerei de agricultură, se vor putea obține în viitor recolte din ce în ce mai bune, mai sporite și mai uniforme.

Măsuri practice.

Pentru a se lucra în mod mai efectiv și cu mai mult spor, este de sigur nevoie și de mijloace bănești.

Totuși, lipsa acestora poate fi în bună parte înlocuită prin măsuri practice luate în colaborarea cu diferite instituții și cu autoritățile locale, cari au legătură cu viața economică și agricolă, și care au tot interesul și obligația să vegheze ca buna stare economică a țării să se realizeze prin promovarea agriculturii. Tot odată amintim efectele favorabile care se pot obține prin indemnuri și sfaturi convingătoare, pornite și susținute cu multă căldură de către specialiștii Camerei de agricultură și al serviciului agricol județean.

Obligațiile posesorilor de cazane pentru fabricat spirtoase.

În legătură cu punerea în aplicare a noului regim al spirtoaselor, Ministerul de Finanțe a dat și următoarele dispoziții:

Se atrage atenția că legea beuturilor spirtoase, prin art. 33 îngăduie fabricarea propriilor produse ale producătorilor, precum și a materiilor produse ale producătorilor, precum și a materiilor prime cumpărate de la ceilalți producători, tuturor posesorilor de cazane existente la depunerea legii pe birourile Corpurilor legiuitoare, cu capacitate de minimum 100 Litri,

De asemenea îngăduie funcționarea, pentru prelucrarea propriilor produse posesorilor de cazane existente la aceiași dată cu o capacitate de minimum 60 Litri. Acestea cazane pot funcționa fără aparate de control.

În legătură cu dispozițiile anterioare privitoare la stabilirea numărului de cazane existente, se vor lua măsuri ca în termen de trei luni de la promulgarea legii, administrațiile financiare să facă cunoscut tuturor posesorilor de cazane, cari îndeplinesc condițiile legii, ca în viitor să le declare primăriilor respective.

Este necesar ca populația să cunoască această dispoziție a legii pentru că altminteri, după trei luni, pierde dreptul de funcționare a acestor cazane.

Înregistrarea cazanelor autorizate se va face într'un registru special. Pentru această autorizare nu se achită nici un fel de impozit, totul fiind absolut gratuit.

Se vor lua cele mai severe măsuri ca se nu se înregistreze nici un cazan cumpărat după data fixată de lege și cu capacitățile arătate.

Cazanele care au o capacitate mai mică nu mai sunt permise a funcționa. În multe localități, fraudându-se fiscal prin fabricațiuni clandestine, la cazane neautorizate, se va supraveghea de aproape, pentru descoperirea lor și dresarea actelor de contravenție.

Se va raporta Ministerului până la 15 Iulie a. c. de numărul cazanelor aflate în fiecare județ, care intrunesc condițiile din lege.

Organele de control vor aduce la cunoștința posesorilor de cazane autorizate sau neautorizate, că este cu totul oprită fabricarea de rachiiuri din cereale și făinuri la aceste cazane, deoarece legea băuturilor spirtoase pedepsește pe contravenienți cu închisoare până la un an, cu confiscarea cazanelor și distrugerea lor.

La descoperirea unor asemenea contravențiuni se vor dresa actele și se vor înainta Ministerului de Finanțe pentru ca contravenienții să fie trimiși înaintea instanțelor judecătorești, spre a li se aplica pedeapsa penală.

Bine de știut pentru creșterea paserilor (Galițe).

În fine au sosit și la noi căldurile tropicale, — care reclamă dela găzdarile de casă atențiune și grije deosebită și relativ la creșterea paserilor (galițelor).

După cum știe fiecare, paserile petrec, cu căldura aceasta, o mare parte a zilei, pe la umbră, pe sub crangile arborilor sau alte scuturi de prin curte. Pentru aceia deci este de lipsă ca să li se dea drumul din coteț cât de timpuriu dimineața, atât găinilor cât și cloștelor cu pui mici, ca să și poată aduna din vreme hrana înainte de ce dă căldura. Chiar și diferitele insecte cu cari se hrănesc galițele încep a mișca mai de dimineață acum din cauza căldurii.

Este necesar mai departe ca vâlăul cu apă pentru adepas paserile să fie ținut curat în totdeauna și, apa să fie proaspătă, dar nu prea rece și nici prea stătută, căci nu este mai mare pericol pentru găini și pentru pui decât apa când este stătută și băloasă, neproaspătă, fapt care poate ajuta foarte mult la infectarea galițelor.

Vâlăul sau adepatoarele trebuie așezate la umbră și și în apă punem un fel de medicament dela farmacia „Albastru de Metilină“.

În urma timpurilor schimbăcioase paserile au început să-și schimbe penele (se năpârlesc). Faptul că paserile își schimbă penele (se năpârlesc) atât de timpuriu este foarte înburător, intrucât acestea devin ouătoare bune. Intocmai pentru aceia este de lipsă ca să le hrănim foarte bine pentru că la desvoltarea penelor noi au lipsă de hrană mai multă ca de obicei. În afară de ceea de sus trebuie să ținem în perfectă ordine și curetenie și cotețele cari trebuie să varărite, iar pe podele aruncăm nisip până de 3-4 degete grosime.

Escrementele (gunoiul) de prin cotețe sau alte locuri de culcuș a găinilor trebuie să fie curățit în fiecare zi de dimineața. După curețit presărăm din nou cenușă proaspătă peste acestea locuri unde paserile au obiceiul să doarmă.

Măsurile acestea sunt de foarte mare importanță mai cu seamă când ne gândim la aceia că, prin curetenie și îngrijire corespunzătoare câte și mai câte boli lipicioase înconjurăm, cari de multe ori ne fac pagube atât de mari între galițe.

Diracțiunea Camerei.

AVIZ!

Cu ocaziunea inspecției ce s-a făcut de către Camera de Agricultură prin Județ s-a observat în foarte multe comune că agenții birourilor de emigrare din Arad desvoltă mare propagandă pentru a capacita muncitorimea și în special agricultorii să emigreze în Franța unde vor câștiga sume fantastice pentru munca lor ce depun.

Asemenea am aflat că acești agenți — lipitori ai satelor — folosindu-se de împrejurările de azi și promițând carul cu darul, incassează dela sărmanii oameni câte 10.000.— Lei de persoană sub titlul de diterite spese și câte alte intervenții etc.

Convinși fiind pe deplin de reavoința acestor oameni fără suflet, rugăm pe toți cei interesați, mai cu seamă agricultorii, să nu se lase înșelați de agenți, fiindcă i și arunca banii în vânt.

În Franța ca și în alte State nu poate se emigreze decât numai un anumit număr din fiecare țară, astfel că aceste chestiuni se pot tranșa numai și numai prin autoritățile competente direct cu Ministerul și, cu nimeni altul. Mulți oameni cari s-au lăsat trași pe sfoară, au ajuns de cerșesc pe străzile orașelor din alte țări, fără se aibe măcar o bucată de pâine. Acest lucru nu este bun nici pentru cetățeni, dar nici pentru țara noastră.

Cei ce vreau să știe ceva în această vhestiune sunt rugați a se adresa cu încredere către Camera de Agricultură a Județului care le va sta întru ajutor și în această chestiune intrucât defapt se poate face ceva în interesul lor. Tot la fel este și cu emigrările în America.

Statele străine nu permit pasageri din alte țări nici să treacă granița lor dacă aceste se ocupă cu gândul de a se stabili acolo pentru a căuta lucru.

În mijlocul preocupărilor acestora trebuie să-și aducă aminte fiecare cetățean bun român de vechiul proverb care zice că:

Fie pâinea cât de rea, tot mai bine i în țara mea. Direcțiunei Camerei.

Abonații ziarului nostru sunt cu stăruință rugați a plăti abonamentul. Costul abonamentului se va trimite pe adresa administrației ziarului prin poștă.

Inființare de școală superioară de arte și meserii din Arad.

Suntem informații din sursă sigură că la intervenția parlamentarilor noștri în toamnă acestui an va lua ființă în Arad o școală superioară de arte și meserii. Astfel actuala școală de meserii devine o școală superioară, absolvenților dându-li se dreptul la reducere de stagiu în armată și de a se înscrie la politehnică. Durata studiilor va fi de șase ani din care patru ani teorie și doi lucrări practice. Se vor putea înscrie elevi absolvenți a patru clase de gimnaziu sau de școală medie.

Informându-ne la d. deputat Al. Vl. d. care a avut inițiativa inființării acestei școli superioare, am primit că scopul a fost să dăm posibilitate elementului românesc de a se specializa în meserii.

Felicităm această idee mai ales după ce cunoaștem situația grea a intelectualelor și mijloacele grele de întreținere aluniversității a studenților. — p.

Elevii cari s'au distins la expoziția școalelor profesionale din Arad.

Școale de arte și meserii a expus minunate mobile, cari prin execuția lor poate rivala cu cea mai pretențioasă firmă de industrie similară. La fel a adus câteva garnituri, lucrute în metal. Elevii școlii, cari trebuiesc menționați, sunt următorii: Vesa Petru, Gușat Cornel, Botaș Pavel, Faur Zoltan, Mureșean, Moși Iuliu, Maurer A., Pop Vasile și Bauer, toți din clasa V-a: Melău M., Fica Petru, Ghiuca și Menczer din clasa IV-a: Jercan, Halici, și Mocuța din clasa III-a; Fock L. și Farcaș Pavel din cl. II-; Paști Cociuba și Marian din clasa I.

Școala de ucenici industriali de sub conducerea dlui Orădan Traian, aduce lucrări din toate ramurile industriale, indepând dela cel mai simplu desen până la cea, mai complicată formulă liniară. Elevii cari excelează în lucrările expuse sunt următorii: Teodor Moise și Baba Ștefan ambii premiați pe școală Mica Gh. Șiclovian Gheorghe și Baity Vojuu dela secția metalurgică; Brad Aron, Dehelean Ioan și Velica Ștefan dela Secția tâmplăriei; Onete Gheorghe și Lucuța Petru dela secția croitorei Mureșean Vasile și Sarkadi Alexandru dela pantofărie; Șiclovian Dumitru și Mestecănean Toma dela secția decorativă. Avându-se în vedere marea număr de expozanți în această secție, regram că numai putem aminti și alte nume.

Școala de ucenice industriale, de sub conducerea dnei Olga Demeter a adus tot ce o minte femening poate să țesă în fantasia ei. O directivă de perfectă serozitate am întrezărit în lucrările următoarelor eleve; Novac Maria pre-

măita școlii și Bolzer Etelca secția de abajure; Merkle Aurelia, Kilik Margareta, Czigler Irina, Caracaș Gheorghina și Teigelberger Ana secția de rochii și Szabo Eliza secția modistelor. Școala profesională de fete de sub conducerea dnei Florica Stoichițoiu, ne aduce o bogată colecție de rochi, lengerie, țesături artistice, fileuri etc.

Execuția lucrărilor expuse indică multă pricepere și gust. Elevele cari s'au distins sunt: Budișan Ana, Nemeș Otilia clasa I; Giurgiu L., Andreăș C., Olariu P. și Chiru Maria clasa II; Oprean Maria și Ionuș L. clasa III; Perin Elena și Vădășan Emilia clasa IV; Popa Viorica clasa V.

Ultima școală expozantă este cea de industrie casnică de sub direcțiunea dnei Irina Popescu.

Execuția perfectă în afară de culoritul covoarelor persane, care ni se pare a fie mereu aceleași. Elevele distinsesunt: Maier R., Biro Florica, Popian, Lupșa Valeria, Covaci Magdalena și Nemeși Ecaterina, pentru secția de broderii; Mezei Florica, Crucean Draghina, Goldea, Elena, Pop Iuliana. Faur Iuliana, Vasalina Oarcea, Timariu Florica, Apătean Vioara, Holtean Maria, Iov Elena, Dudaș Rozalia, Sechel Florica, Codreanu Cornelia și Turca Elene, pentru secția de țesut și alesături.

Ca încheere: expoziția colectivă a acestor cinci școale, marchează un frumos început de manifestare de artă industrială și meritul se cuvine Camerei de Comerț și de Industrie.

Doamna Ministru Bocu, vizitând expoziția în ziua deschiderii a reținut câteva lucrări artistice. **Cor.**

Tărănimea și emigrările clandestine.

Aflăm că unii agenți fac prin comunele noastre propagandă pentru a determina țărănimea să emigreze. Acești agenți, contra realității, argumentază cu situația economică neprielnică și cu șomajul arătând situația din alte țări cu mult mai bună ca cea din țară numai pentru ca apoi să-l despoaie pe cel păcălit de toți bănișorii adunați.

Datoria de a fi în serviciul țărănimei și de a o putea lumina asupra acestui fel de escrocherie ne-a mână la organele chemate a ne da informațiile necesare. Adresându-ne prefecturii de județ, am fost chiar rugați să prevenim țărănimea și prin coloanele acestui ziar a nu se lăsa sedusă de acei agenți cari voiesc să-și amăgiască numai pentru a le lua bani, intrucât pentru a emigra nu e nevoie de nici o agentură sau vre o altă intervenție emigrarea nefiind îngăduită numai cu autorizație directă a Ministerului muncii. Am aflat, — că acești agenți au căutat să inducă în eroare chiar și autoritățile cerând pașapoarte sub diferite pretexte pentru cei cari au consimțit să emigreze indeosebită în Franța, în care scop țărănii au fost deghizați și fotografiați în haine de stofă, guler și cravată și fiind arătați ca proprietari mari. Autoritățile descoperind acest mod de emigrare clandestină au luat cele mai severe măsuri ca actele și cererile pentru pașapoarte să fie cât mai sever

controlate și cei cari ar face o asemenea propagandă pentru emigrare să fie dați pe mâna justiției. Tărănimea va fi ferită de escroci și va servi și țării dacă între orice împrejurări similare se adresează autorităților cu toate plângerile și să dea mâna lor pe cei cari voiesc a-i ademeni și a-i despoaia în acest fel. — p. —

Dl V. Marinkovici la București.

Dumnică după masă a sosit la București dl V. Marinkovici, ministrul de externe al Jugoslaviei, venind dela conferința Micei Antante ce s'a ținut în Cehoslovacia. Dsa a fost întâmpinat în gara de nord de către reprezentanții guvernului.

Ziarele din București afirmă că această vizită nu este strict protocolară, după cum anunță cercurile ministerului nostru de externe, ci ar avea un alt scop. Și anume ar fi, încheierea unor noi convențiuni de reciprocitate între Jugoslavia și România, deoarece convențiile mai vechi, au fost scoase din vigoare de o lege speciale adusă de curând. A mai afirmă că se va încheia și un tratat de comerț între România și Jugoslavia.

Inviferent de toate aceste, cerem cercurilor noastre cari vor trata cu ministrul jugoslav, să pretindă sârbilor ca să acorde românilor din Jugoslavia același tratament de care se bucură sârbii în România. **s.**

Cronică externă

Conferința Micei Înțelegeri.

Săptămâna trecută s'a ținut la Strbske Plese (Cehoslovacia) conferința anuală a Micei Înțelegeri. La ordinea de zi a fost: 1. Examinarea generală a situației politice, 2. Atitudinea față de venirea — problematică — pe tronul Ungariei a prințului Otto de Habsburg, 3. Atitudinea față de proiectul unificării economice a țărilor europene și 4. Imbunătățirea raporturilor economice între țările micii antante.

După examinarea situației politice, s'a constatat, că în general e bună și nu amenință întru nimic existența Micei Înțelegeri și a țărilor componente.

Față de chestiunea aducerii pe tronul Ungariei a prințului Otto de Habsburg, reprezentanții celor trei țări au hotărât o opunere dărză, deoarece aceasta ar fi o călecre a tratatelor dela Trianon și Saint Germain, prin cari Habsburgii au fost detronați și ar produce Ungariei visuri de mărire.

Proiectul dlui Briand referitor la unificarea economică a Europei, conferința a hotărât că aderă la ea și va lucra astfel încât să ușureze realizarea acestei idei.

Partea principală a conferinței a fost însă, consolidarea raporturilor economice între țările micii antante. Partea mai grea a fost făcută: S'a semnat un tratat de comerț între România și Cehoslovacia. Iar pentru rest, a rămas ca specialiștii și experții acestor trei țări să discute împrejurările în care s'ar putea face o cât mai strânsă unire pe tărîmul economic între țările micii înțelegeri. Toate ar avea de câștigat și nimic de pierdut.

Incheierea anului școlar la liceul de fete.

S'a ținut în ziua de 29 Iunie c. în cadrul unei serbări foarte reușite. După serviciul divin oficiat de pâr. Țandru, a urmat frumoasa cuvântare a dnei directoare Fl. Bucurescu, care a început prin a exprima bucuria ce au resimțit țara și poporul la venirea M. S. Regelui Carol II. Asistența a aclamat furtunos iar corul a întonat imnul regal, ce a mărit și mai mult entuziasmul publicului și al frumoaselor eleve...

Dna directoară face apoi istoricul anului școlar, arătând rezultatul. Au trecut în total 70% din totalul elevelor, 20% corigente și numai 10% repetente. *Trebuie să însemnăm aci, că de un lung șir de ani, liceul de fete n-a dat un rezultat așa frumos.*

Au urmat apoi declamări, cântece și dansuri naționale. S'au remarcat doarele Em. Ciobota, N. Ciuhandu, Ștefanie Romanescu, Vacem Olimpia, etc.

Sa sfârșit s'a procedat la împărțirea premiilor.

Resultatul, consacra vrednicia corpului didactic dela liceul de fete El. Ghiba Birta. **Sim.**

Reducerea taxelor vamale și de transport a cerealelor.

Guvernul consecvent de greutate materiale ale sătenilor agricultori, delegația economică a consiliului de miniștri, în ședința dela 29 Iunie a hotărât reducerea taxelor vamale de export la grâu și secară la una mie lei iar la porumb și ovăz la 1400 Lei de vagon. Cât privește exportul orzului și orzoacei a șters taxele vamale. Consiliul a mai hotărât să reducă sințitor și taxele de transport pe cari le va stabili ministerul de comunicație.

Știri diferite

Serbarea aviației la Timișoara, la 29 Iunie, a avut loc cu tot fostul și fața unui public numeros. Producțiunile ofițerilor aviatori au produs admirația spectatorilor.

Serbarea aviației la Arad a fost amânată pentru la toamnă, pe ziua de 14 Septembrie. Comitetul local întru-nindu-se la prefectura județului în ziua de 26 Iunie a. c. ales ca președinte al filialei A. S. P. A. pe d. general Bălăescu Constantin noul comandant al Diviziei în locul d-lui general Jovanovici care a fost înaintat și mutat la București. Vicepreședinți au fost aleși de prefect al județului dr. Justin Marșieu și P. S. S. Episcop Grigore. Cu pregătirea serbării din toamnă a fost încredințat o comisie compusă din dnii: Chestor Moga. Căpit. Trofiu, Puticiu P. din partea primăriei. Aceasta comisie va lua toate măsurile pentru o cât mai largă propagandă în vederea acelei zile.

Căsătorie. Prietenul și sprijinitorul nostru d. Gheorghe Muntean proprietarul papetăriei „Concordia“ (Str. Eminescu) s'a căsătorit cu dsoara Emilia Breban din Arad. Nasi au fost dnii T. Vuia avocat și Al. Popescu Negură publicist.

Transmitem prietenului nostru sincerele noastre felicitări.

Cununie. În fața unei selecte asistente a avut loc la 28. Iunie în catedrala ort. din loccăsătoria bisericească, anunțată de noi anterior, a prietenului nostru avocat dr. Aurel Lazar. Cununia a fost celebrată de părintele prof. C. Turic. Nuni au fost dna dr. G. Moldovan și d. Popescu N. directorul camerei agricole reprezentând pe d. dr. Adrian Popescu primar din T.-Mureș.

Doctor în medicină. Aflăm cu deosebită plăcere, că Dl Ionel Spătariu, a fost promovât în ziua de 1 Iulie a. c. de către Universitatea italiană din Bologna, doctor în medicină. Numitul este fiul aguilului secretar al comitetului școlar județean din Arad, al Dui Valeriu Spătariu. Transmitem fericitei familii sincere felicitări.

Spargere la bancă „Victoria“ din Buteni. În noaptea de Joi spre Vineri indivizi necunoscuți au intrat în localul băncii „Victoria“ din Buteni, încercând să spargă casa de bani. Nu le-a reușit. Atunci au trecut la locuința directorului și i-au cerut cheile. Acesta le-a dat și apoi a sărit pe fereastră afară, fugind la Primărie. S-a rentors cu garzii comunale, cari eșind dela primărie au puscat. Pe când au ajuns la bancă hoții au dispăruț, luând cu ei numai 2200 lei găsiți într'un sertar, cassa de bani nu au putut o sparge. Jandarmii cercetează.

Coresp.

Dr. Kabdebó medic în luna Iulie se află în străinătate.

DE VÂNZARE pe linia Arad—Brad în gara Aciuța cca 300 vag. lemne de foc diferite calități din ani 1928—29 cu prețul general Lei 3.000.— cca 160 vagon lemne de foc vechi tăiate din ani anteriori de calități mai slabe cu Lei 2.000.— per vagon de 10 tone ab gara Aciuța încărcate în vagoane. Cumpărătorul va depune garanție, asupra condițiilor de plată se poate interesa la; **Exploatarea Pădurei Aciuța S. A. Timișoara Sub Lichidare.**

Modificarea legii electorale.

După cum am mai anunțat, printre primele proiecte de legi ce vor fi depuse, la toamnă, pe birourile corporilor legiuitoare, va și acela pentru modificarea legii electorale.

Modificarea legii electorale este insistent cerută de majoritățile guvernamentale.

Proiectul va fi adus din inițiativă parlamentară și va fi produsul colaborării d-lor Petre Andrei, Ed. Mirto și N. Graur.

Toți trei, amici statornici ai d-lui C. Stere l-au convins ca să stabilească principiile de bază ale noii reforme.

D. Iuliu Maniu, primul ministru, și-a dat în prealabil a sentimentul.

Uzanțele și regulamentul de expertize întocmite de Camera de Comerț și de Industrie din Arad, au fost aprobate.

În anul trecut, când în urma noii Legi asupra burselor Camera Arbitrală a Bursei din Arad și-a încetat activitatea, Camera de Comerț și de Industrie locală, dorind a ușura aranjarea diferențelor comerciale, a întocmit un regulament de expertize și a adunat uzanțele comerciale.

Cu deciziunea No. 69.242, sosită eri Camerel, Ministerul de Industrie și Comerțului a aprobat atât uzanțele, cât și regulamentul de expertize. Astfel uzanțele pot fi stipulate pentru viitor în afaceri, fapt ce oferă o mare garanție pentru respectarea obligațiilor și ușurarea mult atât instanțelor ordinare, cât și judecătorilor arbitrale particulare, judecarea diferendelor comerciale. Expertizele se pot face de acum de către comisiunile formate din membrii ordinari și supleanți ai Camerei.

Nr. 803/930. Primăria Pauliș.

Concurs.

Pentru ocuparea postului de moașa comunală, primăria Pauliș, publică concurs.

Reflectanții pot înainta cereri conform statutului funcționarilor publici până la data de 9 August 1930.

Salarul este cel prevăzut în bugetul comunei.

Primăria.

Nr. 736/930.

Concurs.

Notariatul Cercual Chisindia, Județul Arad, publică concurs pentru întregirea postului de Secretar Comunal.

Retribuțiunile sunt cele stabilite în bugetele Comunelor aparținătoare Notariatului, pe anul 1930.

Cererile ajustate cu actele recerute de art. 7 din Regulamentul Legii Statutului funcționarilor publici, se vor înainta acestui Notariat până la 31 Iulie 1930.

Chisindia, la 24 Iunie 1930.

Notar.

Primăria com. Pauliș.

Nr. 803/930.

Publicațiune.

Primăria comunei Pauliș, ține licitație publică pentru facerea unei fântăni de țevi de țiment în hotarul comunei în ziua de 9 August 1930 ora 10 în

biroul notarial, cei interesați sunt invitați a-și înainta ofertele până la aceasta data închise.

Caietul de sarcini este a se vedea zilnic în orele oficoase la primăria comunală.

Pauliș, la 21 Iunie 1930.

Primăria.

Publicațiune

Comitetul școlar din comuna Seleuș ține licitație publică cu oferte închise pentru confecționarea mobilierului necesar la școală.

Caietul de sarcini, împreună cu planul și devizul lucrărilor se pot vedea și copia în fiecare zi dela 10—12 a. m. și dela 2—4 p. m. la Direcțiunea școlai.

Licitația se va ține conformitate cu Legea Contabilității, în ziua de 15 Iulie 1930, la școală primară de stat din comuna Seleuș.

Seleuș, la 28 Iunie 1930.

Ioan Sandru ss. Dimitriu Jugu ss. președinte. secretar.

Nr. 213/1930.

Primăria comunei Sofronea.

Publicațiune.

Pentru pregătirea unei hărți care se servească ca bază la nomenclatura străzilor și numerotarea tuturor intravilanilor din interiorul comunei Sofronea precum și pentru livrarea tăblițelor necesare acestui scop, se publică licitațiune minuendă care se va ținea la Primăria com. Sofronea în ziua de 7 August 1930 ora 10 a. m.

Sofronea, la 27 Iunie 1930.

Primăria.

Nr. 116/1930.

Primăria comunei Sfântul-Paul.

Publicațiune.

Pentru pregătirea unei hărți care se servească ca bază la nomenclatura străzilor și numerotarea tuturor intravilanilor din interiorul comunei Sfântul-Paul precum și pentru livrarea tăblițelor necesare acestui scop, se publică licitațiune minuendă care se va ținea la Primăria comunei Sfântul-Paul în ziua de 9 August 1930 ora 10 a. m. p. Sfântul Paul, la 27 Iunie 1930.

Primăria.

Nr. 500/1939.

Publicațiune de licitație

Primăria comunei Măderat în ziua de 11 August la orele 8, 9, 10 și 11 am. ține licitațiuni publice — pentru:

1. Vânzarea gunoiului comunal — în cantitate de cca 60 trăsuri prin licitație verbală.

2. Cumpărarea lemnului de foc de cl. I. 90 metri — prin oferte închise — specificat cu prețul per metru ab gara Pâncota, Măscă — sau transportat până la primăria comunei.

3. Cumpărarea a 1500 kgr. ovăs — și 800 kgr. porumb — prin licitație verbală.

4. Darea în întreprindere a lucrărilor de reparat gardurile comunei în lungime de cca 60 metri.

Caietul de sarcini se poate vedea zilnic la primărie.

Licitațiunile se vor ținea în conformitate cu art. 88—110 din L. C. P. — deci înainte de a începe licitațiunile se vor depune garanțiile în nu măr — cari trebuiesc să fie cel puțin 10% ale prețurilor oferite.

Măderat, la 30 Iunie 1930.

Primăria comunei.

Administrația Județului Arad
Serviciul Technic al Drumurilor
și Construcțiunilor.

Nr. 16247. 30 Iunie 1930.

Publicațiune de licitație I.

Se scoate la licitație publică aprovizionarea pietrei sparte a sect. klm. 0.0 27.0 de pe șos. jud. Mișca—Vă-nători—Berechiu.

1. Aprovizionarea pietrei sparte ab vagon gara de încărcare, cant. 680 m³ valoare . . . Lei 136.000.—

2. Transportul pe CFR 680 m³ valoare Lei 200.640.—

3. Transportul cu carul și prizuirea pe șosea din gara Cermei și Zerind 680 m³ val. Lei 136.000.—

4. Manopera de încărcare și descărcare și așternerea pe șosea 680 m³ val. . . . Lei 58.400.—

Valoarea totală a lucrărilor este . . . . Lei 591.040.—

Lucrarea se va adjudeca în total sau în parte la mai mulți antreprenori.

Licitația se va ținea în ziua de 30 Iulie a. c. la orele 11 a. m. în sala mică Adm. Jud. în conformitate cu legea Contab. Publ.

Garanția este de 5% numerar sau efecte de stat, cari se vor depune la Adm. Jud. și numai respectiva se va prezenta odată cu oferta la licitație.

Proiectul lucrărilor și condițiunile de licitație se pot vedea în prele oficoase în fiecare zi de lucru în biroul serviciului technic al Drumurilor și Construcțiunilor.

Arad, la 30 Iunie 1930.

Președinte: Șeful serviciului Technic Indescifrabil. ing. Somogyi Eugen.

Administrația Județului Arad
Serviciul Technic al Drumurilor
și Construcțiunilor.

ad No. 17855/930.

Publicație de licitație.

Să publică licitațiune publică cu ofertele închise și sigilate în ziua de 25 Iulie 1930 orele 11 a. m. în localul Prefecturii Județului Arad, pentru darea în întreprindere a lucrărilor de împietruirea cu 1040 m² piatră spartă pe șos. jud. Micălaca Vărfurile klm. 87 103 și 113 121 în valoarea sumei de Lei 430 840.

Obsărvăm, că amatorii pot da oferte și parțiale și anume:

1. Pentru producerea și transportare pe CFR a 1040 m² piatră spartă de andezit la gările de destinație în valoarea sumei de Lei 314.240.—

2. Pentru cărășuirea a 1040 m² piatră spartă la sect. klm. indicate în valoarea sumei de Lei 116.600.

Proiectul și condițiunile de licitație se pot vedea zilnic între orele de 11—1 în localul Serv. Techn. Jud.

Licitație se va ține în conformitate cu Legea Cont. Publ. art. 88—110.

Arad, la 2 Iulie 1930.

Președinte: Șeful serv. techn. jud. Indescifrabil. ing. Somogyi Eugen.

Comercianți!

Când merg afacerile vine clientul singur. Când nu merg trebuie să-l căutați. Folosiți publicitatea noastră pentru atragerea clientului.